

Belastingadviseur doet onjuiste aangifte na het inschakelen van een specialist

18-3-2025 | Financieel
economisch strafrecht

Mr. drs. E.G. Engwirda

Je bent belastingadviseur en wordt geconfronteerd met een complexe fiscale kwestie en besluit een specialist op dat gebied in te schakelen. Vertrouwend op diens expertise volg je het gegeven advies op en dient de belastingaangifte in voor je klant. Maar wat als de belastingaangifte achteraf onjuist blijkt te zijn? Wie draagt dan de verantwoordelijkheid? Ben je als belastingadviseur juridisch beschermd omdat je een specialist hebt geraadpleegd, of riskeer je een strafrechtelijke veroordeling?

Belastingadviseur veroordeeld

In een [recente zaak bij de Rechtbank Rotterdam](#)¹ werd een gepensioneerde belastingadviseur vervolgd voor het opzettelijk indienen van onjuiste aangiften inkomstenbelasting voor twee dj's over de jaren 2015, 2016 en 2017. Daarbij had hij een specialist ingeschakeld, namelijk een bekende belastingadviseur die meerdere dj's adviseerde. In de aangiften werd op advies van de specialist opgenomen dat de dj's vanaf 1 januari 2015 niet langer in Nederland woonden en geen belasting meer betaalden in Nederland. De belastingadviseur had tot 2015 zelf de financiële administratie gedaan voor het dj-duo en hun aangiften opgesteld. Hij had geadviseerd om vanaf 2015 een specialist te raadplegen vanwege het internationale

karakter van hun situatie. De belastingadviseur stelde de aangiften vanaf 2015 niet meer op maar diende wel nihil aangiften in. Bij deze aangiften was een brief gevoegd over de fiscale woonplaats van de dj's, buiten Nederland. De dj's zouden namelijk weinig binding met Nederland hebben en zelden in Nederland zijn. De bijlagen waarmee de ontbrekende binding met Nederland kon worden onderbouwd ontbraken. Bovendien bevatte de brief onjuistheden ten aanzien van (wel bestaande) bankrekeningen in Nederland, het aantal dagen dat de dj's in Nederland waren, buitenlandse telefoonabonnementen en hun zorgverzekering. De belastingdienst had na onderzoek vastgesteld dat beide dj's nog een duurzame band met Nederland hadden en (fiscaal gezien) niet naar het buitenland waren verhuisd. De aangiften waren daarmee onjuist en de rechtbank veroordeelde de belastingadviseur voor het doen van opzettelijk onjuiste aangiften.

Adviseursverweer

De belastingadviseur voerde het 'adviseursverweer': hij had juist een specialist ingehuurd voor deze ingewikkelde internationale kwestie. Dit wordt in het fiscale recht vaak aangevoerd door belastingplichtigen die zich achter hun adviseur 'verschuilen', oftewel, wat vriendelijker geformuleerd:

die willen kunnen afgaan op de deskundige die ze hebben ingehuurd. In dit geval gaat het om de algemene adviseur die meent te mogen afgaan op de specialist. Heel kort samengevat slaagt het verweer van de belastingplichtige als zijn adviseur voldoende deskundig is en volledig geïnformeerd. Haasnoot en Van Dijk schrijven in hun artikel over het adviseursverweer¹ dat van de belastingplichtige wordt gevraagd voldoende invulling te hebben geven aan zijn zorgplicht jegens zijn adviseur tot het doen van een correcte belastingaangifte. Is dat het geval dan wordt – in het geval van een onjuiste aangifte – hem of haar geen opzet op het doen van een onjuiste aangifte verweten.

Zorgplicht adviseur

Voor de belastingadviseur in deze casus ging die vlieger niet op. Uit het oordeel van de rechtbank blijkt dat de zorgplicht van de belastingadviseur verder gaat dan die van een relatief onwetende belastingplichtige. De verdachte is al lange tijd belastingadviseur en weet daarom (aldus de rechtbank) dat het van belang is dat een aangifte duidelijk, stellig en zonder voorbehoud ingediend dient te worden. De rechtbank stelt: *“Vanuit zijn hoedanigheid en verantwoordelijkheid rust op de verdachte een zorgplicht die ertoe strekt dat hij de nodige maatregelen neemt ter ondersteuning van de juistheid van zijn dienstverlening, waaronder in beginsel onderzoek naar de juistheid van in aangiften opgegeven informatie.”* Oftewel: de belastingadviseur kon niet volstaan met een specialist zoeken en die van alle informatie voorzien, maar moest ook actief onderzoek doen naar de juistheid van ‘de informatie’ in de aangifte. Die informatie, de brief over de fiscale woonplaats, was aangeleverd door de specialist.

Wat wist de adviseur

Bij dit oordeel van de rechtbank heeft de eigen verklaring van de belastingadviseur hem parten gespeeld.

¹ Haasnoot en Van Dijk, Het adviseursverweer, TBS&H 2024 nr. 3.

De belastingadviseur verklaarde dat hij wist dat er geen bijlagen waren bij de brief en dat de informatie over de bankrekeningen in de brief niet correct was. Als belastingadviseur moest de verdachte weten dat met een kale brief zonder bijlagen onvoldoende werd onderbouwd dat zijn cliënten niet meer in Nederland woonden. Bovendien wist hij dat bepaalde informatie in de brief niet juist was. Daarmee had hij de kans op een onjuiste aangifte aanvaard, aldus de rechtbank.

Dit oordeel is in lijn met de regels van de beroepsgroep waartoe de adviseur behoorde. De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs) heeft in haar [Code of Conduct](#)² neergelegd dat een lid mag afgaan op de juistheid en volledigheid van gegevens die een cliënt verstrekt, zolang in redelijkheid aanwijzingen van het tegendeel ontbreken. Indien gegevens daar aanleiding toe geven moet nader onderzoek volgen. In het voorschrift moet je dan wel lezen dat dit ook geldt voor informatie die een andere deskundige aanlevert.

De vraag blijft onbeantwoord hoe ver de zorgplicht van de belastingadviseur reikt. Wat als hij bijvoorbeeld de brief wel met bijlagen was ingestuurd en er voor hem geen kenbare fouten in zaten? Had hij zich dan wel met succes het adviseursverweer kunnen voeren of had hij nog actief onderzoek moeten doen naar de juistheid van de hem verstrekte gegevens? Het oordeel van de rechtbank laat in ieder geval zien dat van een belastingadviseur meer wordt verwacht dan van een ‘gewone’ belastingplichtige. Daarbij ligt voor de hand dat de specialist wel iets moet toevoegen, feitelijke kennis of specifieke juridische kennis die de belastingadviseur zelf niet heeft. Juist op het meer specialistische stuk zal een iets minder actieve rol van de belastingadviseur worden gevraagd, op dat wat voor hem gemakkelijk te controleren is een actievere rol.

De vraag blijft onbeantwoord hoe ver de zorgplicht van de belastingadviseur reikt

Bronnen

- 1 | <https://uitspraken.rechtspraak.nl/detail?id=ECLI:NL:RBROT:2025:1036&showbutton=true&keyword=belastingadviseur,dj%2527s&idx=1>
- 2 | <https://www.nob.net/wp-content/uploads/2024/02/Reglement-Beroepsuitoefening-Code-of-Conduct.pdf>
- 3 | <https://uitspraken.rechtspraak.nl/detail?id=ECLI:NL:RBROT:2024:6658>
- 4 | <https://www.jaeger.nl/veroordeling-belastingadviseur-van-top-dj-voor-belastingfraude-maar-geen-straf/>

In een [inhoudelijk vergelijkbare casus](#)³ werd de belastingadviseur deels veroordeeld voor het feitelijk leidinggeven aan het vals opmaken van een aangifte maar kreeg hij geen straf. Zie hierover het [commentaar van Ludwijn Jaeger](#)⁴. Ook in deze zaak werd het advies van een specialist gevolgd maar dit speelde geen bijzondere rol in de strafzaak.

Praktische implicaties voor belastingadviseurs

Belastingadviseurs moeten vooral:

- **Kritisch blijven:** Ook bij het inschakelen van een specialist moet de adviseur zelf nagaan of het advies aannemelijk en verdedigbaar is.
- **Doorvragen:** Als de adviseur twijfels heeft bij bepaalde informatie moet hij doorvragen.
- **Zorgvuldig documenteren:** Leg vast waarom een bepaald advies is gevolgd en welke controles zijn uitgevoerd.

Conclusie

Het inschakelen van een specialist ontslaat een belastingadviseur niet van zijn strafrechtelijke verantwoordelijkheid. De recente uitspraak van de Rechtbank Rotterdam bevestigt dat een adviseur kritisch moet blijven en niet blindelings mag vertrouwen op extern advies. Een zorgvuldige en kritische houding is essentieel om juridische complicaties te voorkomen.

Heeft u als belastingadviseur vragen over uw strafrechtelijke of tuchtrechtelijke aansprakelijkheid? Neem dan contact op met een van onze specialisten bij Jaeger Advocaten voor een vrijblijvend gesprek.

Meer informatie of advies?

Kijk op www.jaeger.nl/kennisbank voor meer informatie over diverse onderwerpen en thema's. Als u vragen heeft, advies nodig heeft of een probleem wilt oplossen, kunt u contact opnemen met ons. Wij staan voor u klaar. U kunt ons bereiken op 020 - 676 04 81 of mail ons op info@jaeger.nl